

TARA NOASTRĂ
FOAIA POPORALĂ A
„ASOCIAȚIUNII“

REDACTOR:

OCTAVIAN COEA.

CŪPRINSUL:

	Pag.
Î. Lupaș: Limba românească	87
Nepotul: Scrisoare către țărani	92
Chipurile noastre	99
Știri	100
Răspuns	100
Chipuri: Regele și Regina României și Cioban cu turma.	

Cetitorilor.

Pe toți, cărora le ajunge în mîni această foaie îi rugăm să o cetească și dacă o socot de potrivită trebuințelor țărănimii să o răspîndească între oamenii noștri dela sate.

Foaia apare săptămînal și o vor primi cetitorii Dumineca.

Abonamentul e pe un 4 cor.

Pe jumătate de an 2 „

Pe trei luni 1 „

Banii să se trimită la Administrația revistei „Țara noastră“. Sibiu — Nagyszeben. Asociațiune.

Toți cărturarii noștri, mai ales cei în atingere apropiată cu țărănimea — preoții și învățătorii — sînt rugați a trimite acestei reviste articole și știri cari sînt în legătură cu trebile țărănimii. Indesebî primim bucuros articole cu povește economice, — precum și snoave, poezii populare etc. Scriitorii articolelor sînt rugați a se folosi de un grai înțeles de popor, ca să nu fim siliți a supune schimbării în redacție articolele.

Pentru articolele bune dăm și o cuvenită răsplată bănească.

ȚARA NOASTRĂ

Revista populară

a „Asociațiunii pentru literatura rom. și cultura poporului rom.”

Abonamentul: Pe un an 4 cor. Pe o jumătate de an 2 „ Pe trei luni 1 „ Pentru România . . . 6 Lei	REDACTOR: OCTAVIAN GOGA.	Redacția și administrația: Sibiu (Nagyszeben) Str. morii, 6.
---	---	---

LIMBA ROMÂNEASCĂ.

Pe lângă obirșia comună, pe lângă aceleași amintiri ale trecutului și aceleași nădejdi ale viitorului, pe lângă obiceiuri și datini comune, — cari, toate acestea, incheagă la olaltă, într'un singur mănunchiū pe toți cei-ce se mărturisesc fii aceluiaș neam — *limba este*, care face în zilele noastre să se deosebească mai mult un popor de toate celelalte.

*

Limba românească este cel mai de căpetenie organ al vieții noastre naționale, căci pe ea se intemeiază legătura sufletească, puternică și biruitoare, între diferitele pilcuri răzlete ale neamului nostru, fărămițat și imprăștiat peste atitea hotare, în atitea țări și sub atitea cirmuiri.

Dacă ar lipsi ori s'ar slăbi *legătura aceasta sfântă*, pe care ne-o dă unitatea limbii, vorbită de toți Români, ar fi rău de noi! Bunul Dumnezeu să păzească neamul nostru de o pacoste ca aceasta! Căci atunci nu ne-am mai putea înțelege unii pe alții, nici nu ne-am mai iubi ca frații, după cum se cuvine, și din sufletul multora s'ar putea pierde cu timpul cunoștința, că noi toți Români, oricât am fi de despărțiți și depărtați unii de alții, ca popor suntem totuș — împotriva tuturor granițelor, ce ne despart — un singur trup, o singură ființă.

Dar nu numai atât!

Pe lângă că ne dă putința de a comunica gindurile și simțirea noastră până și celor mai depărtați frați ai noștri, limba românească mai ascunde și alte comori, nespuse de prețioase pentru toți, ciți o vorbesc cu drag și se străduiesc să înțeleagă toate tainele ei pline de învățăminte mari

Căci ea are și darul de a ne putea desluși, prin slova cârților bătrine, toate frământările sufletești, gindul și vrerea stră-

moșilor noștri; cari au trăit cu zecă și sute de ani în urmă! Prin aceasta face ca toți fii de azi ai neamului nostru să se simtă uniți cu gândul atitor rinduri de oameni, cari s'au strecurat și ei pe aceste plaiuri, luptind și robotind pentru binele nostru, urmașii lor.

Punindu-ne deci de-adreptul în legătură cu trecutul, limba românească dă tuturor străduințelor noastre o proptea puternică și întărește hotărîrea noastră spre lupte și fapte, a căror implinire ni-o înfățișează adesea ca o datorință sfîntă, hărăzită de moși strămoși...

*

Insemnătatea cea mare pentru noi, a limbii românești, mai sporește și prin faptul, că ea este cea mai dreaptă și mai puternică dovadă a obirșiei noastre înalte.

Alte neamuri, cu cari am fost sorociți să vecuim împreună în această țară, au brăzdate în cartea legilor drepturi vechi, întemeiate în diplome, scrise pe piele de căne, în așa numitele diplome nemeșeti, prin care cutare Craiu le-a dăruit pentru toate vremurile moșie întinsă și scutinte însemnate.

Poporul nostru nu are de acestea! Puținii dintre ai noștri, ciți au izbutit să pună și ei mina pe cite-o asemenea piele de căne, au luat-o de obicei razna, s'au desbinat de noi, s'au înstrăinat de limba părinților, și au ajuns „să șadă cu domni la masă”, ceea-ce pentru timpurile mai vechi înseamnă, că erau pierduți, cu desăvîșire pentru neamul, din care s'au ridicat...

*

Dar în schimb, *diploma de nemeșie, pitacul nostru al tuturor este limba românească!*

Ca o credincioasă mărturie a trecutului, ea ne arată, din ce neam mare și strălucit își trage poporul nostru obirșia, din neamul *Romanilor vestiți*, cari au fost odinioară singurii cirmuitori peste lumea întreagă, și din neamul *Dacilor feroși*, decit care nu s'a văzut alt popor mai viteaz și mai războinic.

Poporul nostru a păstrat mai ales graiul Romanilor. Adevărat, că l-a amestecat și cu alte cuvinte, împrumutate dela neamurile, cu care a venit mai tîrziu în atingere, dela Bulgari, Sirbi, Greci, Turci, Unguri ș. a.

Dar aceste cuvinte aspre și colțuroase, împrumutîndu-le și folosindu-le în vorbire, le-a potrivit după graiul frumos și dulce al strămoșilor noștri așa, că până în ziua de astăzi se vede, cit de colo, că limba românească a păstrat mai toate formele graiului vorbit de Romani.

Tocmai lucrul acesta a pus pe mulți în uimire. Un învățat italian, înainte de asta cu patru sute de ani, avînd prilej să cunoască pe Români și limba lor, scrie latinește despre noi, arătîndu-și mirarea în cuvînte ca acestea: „Socotind bine cite năvăliri barbare și încălcări străine, cite crivețe și vijelii au venit asupra acestui popor, cine nu se va minuna foarte, că până acum

a păstrat urmele limbii romane.

Căci așa s'au zbu-ciumat Români, încît îți pare, că s'au luptat mai mult pentru limbă, decît pentru viață.

Și cuvintele învățatului Bonfini — căci așa îl cheama — cuprind un mare adevăr. Numaî așa putem înțelege, cum de n'au pierit în părțile aceste urmele graiului roman, dacă vom ști, cu cîtă sfințenie ține poporul român și azi la limba strămoșilor. Mirarea scriitorului italian ne pare și mai îndreptățită, dacă știm, că veacuri întregi,

aproape o mie de ani de-arîndul, limba românească a fost surghiunită și din trebile statelor române și din școli și din biserică, și că numai la obștea de rînd a poporului nostru, în coliba ciobanului și în bordeiul plugarului, putea găsi ocrotire!

Regele și Regina României.

Timp foarte îndelungat a trăit limba românească numai în doina, trăgănată jalnic, a țărăniilor noastre obidite, pe cînd în diregătoriile cele înalte îi trecea toate sudorile pe bietii slujbiși, pînă înclăștau trei patru șire în limba slavonă, pe cînd în palatele boierilor se răsfațau ciripiturii de limbă grecească și alte miorlăituri străine, iar la sfintele altare horboroseau slavonește ori pe sîrbie și greceie preoții neștiutorii de carte, fără ca să fi putut cuprinde cu mintea, ceea-ce mormăiau buzele lor în neștire

Pentru că toți aveau părerea aceasta greșită și foarte primejdioasă, că limba, pe care o vorbește poporul, ar fi bună numai pentru prostime, că ea n'ar fi potrivită pentru cei de ranguri înalte și mai ales nu ar fi vrednică, să se vestească cu ajutorul ei cuvîntul lui Dumnezeu.

Păcat, că atîta timp nu s'a ținut de loc socoteală de frumosul cuvînt al *apostolului Pavel*, care scrie, că: *mai bine cinci cuvinte în limba ta, decît zece mii în limbă străină!* . . .

Dela o vreme însă s'au ivit oamenii cu înțelegere dreaptă, cari prin cuvîntul lor de lămurire și luptă necurmată au izbutit să surpe catapiteazma tuturor năroziilor de ranguri înalte.

S'a schimbat apoi duhul vremii și graiurile îngimfate au început a se umili. Limba slavonă, care era socotită drept limbă sfîntă, dela o vreme nu o mai înțelegea nime. A fost deci pe îndelete izgonită din toate locurile de cinste, cite ținuse în stăpînire din timpuri mai vechi. Și la altarul Domnului preoții nostri au început a face *rugă românească*, în auzul și pe înțelesul mulțimii, al cărei suflet inseta după lumina și priceperea adevărilor credinții mîngăietoare . . .

Călugării harnici și cu mult mai cuvioși decît cei de astăzi, s'au făcut „meșteri de scriere cu tiparul“ și la indemnul mitropolitilor vrednici, — muncind și aceștia cu ei alături, — au început să dea tot feliul de cărți bisericești pe limba poporului său după-cum scria ei, înainte de asta cu două veacuri și jumătate: „au început a pogori scriptura pe înțelesul oamenilor, pentruca să înțeleagă fiecare și să învețe și să mărturisească minunate lucrurile lui Dzeu“ . . .

Din strădaniile lor a izvorit mult bine. Prin ele s'a asigurat biruința limbii românești și ridicarea acesteia la treapta de *limbă sfîntă*. Abia sint două sute de ani, de cînd la altarul tuturor bisericuțelor noastre și de pe amvonul lor, dacă peste tot a fost și i s'a dat cuvenita îngrijire, a început să străbată graiul ro-

mănesc, *înțeles de obștea întreagă*. — De atunci și Duhul Sfânt vorbește către noi în limba strămoșilor noștri.

Iată dar', cum a ajuns limba românească să fie pentru noi o *limbă sfântă!*

Aceasta a fost biruința ei cea dintâi, după care au urmat alte și alte, toate însemnate și de mare folos pentru neamul nostru.

*

După biserică, a cucerit școala și toată învățătura, care se face acum pe românește, ca să înțeleagă toți; apoi au urmat palatele și toate direcțiile înalte din Țara Românească. Dar până în zilele noastre, tot mai are limba românească de purtat o strașnică luptă împotriva limbilor străine, cari ne calcă neamul voind să-l îngenuncheze -- și amenință, să ne strice limba strămoșilor, sau chiar să ne-o stîrpească cu totul.

Istoria însă ne arată, că Românul totdeauna a știut să se lupte pentru *limbă*, mai mult chiar decît pentru viața sa.

De altă parte, chiar limba românească are ea însăș destulă putere, ca să izbutiască a ieși biruitoare din învălmășala cea mare, care se chiamă *războiul limbilor*.

Puterea și bogăția limbii noastre o cunosc și străinii, dintre cari mulți se minunează de podoabele ei tainice și fermecătoare.

*

Fiindcă limba românească este pentru noi tot atît de scumpă ca și viața noastră, trebuie să-i dăm cinstea și îngrijirea deosebită, de care sintem obișnuiți să împărtășim numai lucrurile sfinte. De aceea siliți-vă, dascăli și preoți ai satelor noastre și Dumneavoastră cu toți, oameni buni, și sădiți în sufletul copiilor din cea mai fragedă vîrstă dragostea limbii românești, *în care sălășluște duhul cel sfînt al neamului nostru!* Obicinuiți-i de mic, din vremea prunciei lor neprihănite, ca în fiecare sară și dimineață, după ce și-au zis rugăciunile: „Tatăl nostru“, „Ingerelul“ și „Născătoarea“, să întoneze, cu glasurile lor curate ca argintul, și următoarele cuvinte puține, dar foarte adevărate, ale cîntecului:

Mult e dulce și frumoasă
Limba ce-o vorbim
Altă limbă mai duioasă
Ca ea nu găsim.

Saltă inima 'n plăcere
Cînd o ascultăm
Și pe buze aduce miere
Cînd o cuvîntăm

Tot Românul o iubește
 Ca sufletul său
 Vorbiți, scrieți românește
 Pentru Dumnezeu!

Urmind astfel, veți implini cu cinste o datorință sfântă, ce avem toți față de neamul nostru, datorința, care izvoarește din simțul de evlavie față de amintirea strămoșilor, și din acela de prevedere înțeleaptă față de rindurile multe și necunoscute ale celor ce vor veni după noi, ca să toarcă cu spor mai departe firul vieții românești.

I. Lupăș.

SCRISOARE CĂTRĂ ȚĂRANI.

Iubite Unchiașule! Am fost și eu la târgul (bâlciul) ăsta de iarnă, care a avut loc mai dăunăzi aci în vecinii și..... ca în totdeauna, astfel și de astădată mi-a fost dat să văd acelaș lucru întristător: cumpărătorii, cu toții români de-ai noștri; iar vânzătorii străini.

Eū, iubite unchiule, m'am dus să-mi cumpăr o căciulă pe sama mea și un pieptar pentru mama și când colo.... mi-a fost de negrăit, mirarea, văzind, că în tot târgul — și doară era mare — n'am putut găsi măiestru de-ai noștri, cu șatră românească, dela care să-mi pot cumpăra cele trebuincioase. Singurii, cari aveau cele ce-mi trebuiau, erau niște Sași roșcovani și îmbuibaf coala..... Vrind-nevrind trebuia să cumpăr dela Sas, dacă vream să fac târg în ziua aceea! N'am avut dără încărău și de aceea am fost nevoit să-i număr Sasului cei șase zloți de argint, că în atita mi-a venit. Și drept să-ți spun, dragă unchiule, atunci în clipa aceea, în care i-am numărat fainfrumușel bănișorii în mână, am simțit o durere, dar o adevărată durere, pe care până atunci în viața mea n'am mai simțit-o. Și durerea-mi creștea văzind că nu-s numai eu nenorocitul, care sînt ursit să-mi dau străinului bănișorii strînși cu atita trudă și amar, ci.... o lume întreagă: întreagă lumea noastră românească.

Cu sufletul covârșit de povara acestei dureri m'am rupt din învâlmășala de cumpărători, ce se îngrămădisise la șatra Sasului, și încheindu-mi astfel târgul, am pornit singur îndărăpt cătră casă. Pe cale eram trist și — ceea ce rar mi-s'a întîmplat — așa de îngîndurat. Inchipuie-ți acuma Dumniata, unchiule

eș eram așa de adâncit în gîndurile mele, încît nu băgam de fel în seamă pe trecători. Din pricina asta era să-mi vie potcă cu tușa Anghelină, pentrucă, vezi Dumniata, eș am trecut

Croban cu turma.

atunci pe lîngă ea fără să-ı zic o vorbă. «Asta, totuși e prea mult, — zicea ea — ca nici să nu mă ia în seamă sărîntocu ęela, că maı bine nu i-oiŭ zice!» — Eș am făcut bine, că am

tăcut și i-am răbdat toate, căci altfel n'o scoatem la capăt cu ea! știi Dumneata cumu-î ea?!

La ce mă gîndeam? De mă crezi, eă însu-mî nu-mî mai pot da seama pe deplin acuma, că la ce m'am putut gîndi atuncea cu atîta silă! Atîta însă știu, că m'am gîndit la multe de toate.

Așa: nu-mî mai putea trece de Sasul cela, pe care eă l-am îmbogățit cu șase zloți de argint. Eî, dar numai eă cu atîta! apoi ceialalți? căci în urma mea se îmbulzeau cu grămada, să-î iee marfa străinului, și să-î lase în schimb banul muncit al lor! Sasul acela, gîndeam eă, a bună seamă, că a strîns o grămadă de arginți — preț de cîteva averi — numai acum la un singur tîrg. Și apoi de ar fi fost numai Sasul acela singurul vînzător străin!... dar tot tîrgu era numai și numai din vînzătorî străinî. Cum să nu fie eî, așa dară, așa de bine întăriți, cînd noi toată bogăția noastră, tot rodul muncii noastre de ani de zile, ni-l vîrsăm, nesiliți de nime, decît de prostia noastră, în punga lor încăpătoare? și cum n'om fi noi, în aceeaș vreme, un neam de oameni săraci, cari de-a pururea ne luptăm cu sărăcia și cu toate nevoile și năcazurile de pe lumea asta, cînd noi înși-ne ne sărăcim, cînd noi înși-ne ne înstrăinăm banii noștri, cari sînt puterea de astăzi a popoarelor.

N'am putea să ne avem și noi măiestrii noștri în toate ramurile meșteșugurilor, dela cari să ne luăm cele trebuincioase și astfel banii noștri să ni-î dăm tot la ai noștri, căci zilnic avem durerosul prilej de a ne încredința, cîtă nevoie avem noi de tot bănișorul nostru! Și totuș, par'că nu-î lucru curat, oamenii noștri se pătrund așa de cu de anevoie de rostul și însemnătatea atît de mare a acestuî lucru! Ba, da! am putea să ne avem și noi măiestrii noștri, cum și-î au atîtea alte neamuri, căci doară nu sîntem noi mai amăriți, mai nedestoinici ca atîția alții, cînd ar fi vorba de însușirea ori-cărei măiestrii din lume, după-ce Românul din fire e deștept și în stare să-ți cuprindă cu mintea lui ageră și apucăturile cele mai iscusite. Numai cît la noi alta-î buba! noi Româniî avem păcatul de a ne trage pe samă despre faptele noastre prea tîrziu.... a treia zi după scripturî, cum se zice; de aceea nu-î mirare, că ne cam iaă străinii în bătae de joc, cînd zic *dă-mî, Doamne, mintea de pe urmă a Românului!* și altele ca acestea.

De aceea cred eă, că da! va veni o vreme, cînd va vedea toată suflarea românească, ce lucru bun și folositor e să îmbră-

țișezi măiestriile, — căci bine să se știe «*mesteșugu-î plug de aur*» — dar atunci îmi pare c'a fi prea târziu. Cuminte lucru este decî a atrage luare-aminte a oamezilor noștri asupra acesteî împrejurări, pe care azi o nesocotesc, dar cu atît mai vîrtos o vor ști-o prețui mîne, cînd li-se vor deschide ochii și vor vedea, că ce mare dobîndă pot avea pe urma ei. Numai cît — o, barăm de n'ar fi aceasta! — pînă atunci străinii ne vor săcătui toată puterea, ne-or stoarce toată vлага, ne-or robi pretutindenî materialicește, așa încît, cînd ne-om deștepta.... va fi prea târziu și zadarnică orice încercare de-a schimba lucrurile în spre mai bine; partea noastră și atunci va fi — cum durere a fost de multe-orî, prea de multe-orî — cîința, amara cîința!

Și-apoi.... la ce m'oi mai fi gîndit nu știu, destul că de-odată.. ca printr'o minune, un gînd luminos, dar poate cam ciudat a prins a se desluși tot mai lămurit în mintea mea și în curînd m'a robit cu totul.

Îmi plesnise adecă prin minte, că ar fi așa de minunat, ca eû să mă fac... *cojocar*! Atunci numai îmi dam eû seama, că ce trebuință neapărată și arzătoare este aceasta pentru oamenii noștri! Și cum nu? nu numai satul nostru, care în privința numărului locuitorilor e întrecut numai de puține, dar toată împrejurimea este lipsită de un atare măiestru. Și să nu se creadă, că această lipsă nu s'ar simți de loc! Nu! ba dimpotrivă se simte și încă foarte mult! dovadă vie despre aceasta e faptul pomenit mai înainte, dela tîrgul din urmă.

Și iată, cam cum gîndeam eû atunci! Sîntem — cum bine știi și Dumniata — opt prunci la casă. O moșie mare n'avem noi, ca să ne putem căpătui cu toții (cești 8 frați) pe această biată moșioară, carea astăzi nebucătită și abia ne poate da hrană de ajuns; dar apoi, de-am sta s'o împărțim colăa frățește în opt părți? ce s'ar veni pe unul? Nu e așa, că ne-ar fi peste orî-ce puțință traiul!

De aceea, socot eû, că bun gînd am luat, cînd m'am hotărît, ca eû să mă fericesc pe altă cale și să las astfel și partea mea de avere fraților, doară s'or putea ajuta ei mai bine!.... căci eû, de-mî ajută Dumnezeu, o să mă fericesc într'alt chip, decît cela al plugăritului.

Mi s'aft putea băga de vină, nu-î vorba, că vrîsta de care sînt eû, nu mi-ar mai îngădui să întru ca ucenic la vre-un *cojocar*! căci doară am împlinit 16 anî. Vorbă să fie! și eû vād, că este ceva în lucru, dar totuș aceasta — gîndesc eû — nu

trebuie și nu poate să mă oprească dela hotărîrea mea, căci fiind acuma mai așezat la minte, voi putea prinde meșteșugul mai cu ușurință și mai cu temei, decît ca un copil nevrîstnic și astfel cu vremea se va putea alege din mine un măiestru priceput și harnic.

Și apoi, să nu gîndești unchiule dragă, că dacă m'aș duce la meșteșugul acesta; care acum mi-e așa de drag, n'aș face vre-o ispravă și nu mi-aș da toată silnița din parte-mi, ca să mă desăvîrșesc în măiestria aceasta, ce mi-am ales! Eū știu, și cred, că fiecare trebuie să știe, că cel-ce se leagă de-un anume meșteșug, acela legat să fie cu trup cu suflet de dînsul și să țină la el ca la sufletul dintr'însul, căci numai și numai așa va avea viitor.

Apoi și în timpul uceniciei ca și mai tîrziu, duminicile și sărbătorile să nu le petreci în netrebnicii, cum durere mulți dintre pușinii noștri măiestri o fac aceasta, ci și în acel timp să mi te îndeletnicești tot cu lucruri bune și folositoare. Astfel avînd atunci răgaz, să apuci vre-o gazetă ori orî-ce altă carte bună și să mi te luminezi și deștepți cu duhul, căci spre binele tău și al neamului tău va fi aceasta! Noi adecă avem trebuință nu numai de niște măiestrii simpli, de niște cîrpaci, cum se zice cari bine-rău, să-ți faci lucrul de care ai lipsă, ci noi avem trebuință de niște măiestrii bune, mușcatori și cu dragoste pentru măiestria lor și mai virtos pentru înaintarea și cultivarea neamului. Am dori adecă, ca măiestrii, ce-î vom da din sinul nostru, să nu dea numai lucrul mînilor lor iscusite, ci totodată ei să fie răspînditorii de cultură și lumină în păturile largi ale țărănimei noastre, căci această țărănime îi ține și pe ei, întocmai ca și pe cărturarii cei aleși, cari alcătuiesc pătura cea mai de sus. Am dori, ca măiestrul acela, care a avut fericirea de a se procopsi cîțiva ani — cît și-a învățat meșteșugul — de binefacerile culturei orășenești și care tot prilejul l'a avut ca să se desăvîrșească, să aibă în toată bună vremea o povață înțeleaptă, un sfat cuminte, o vorbă de încurajare și de mîngăiere, orî dacă nu — ce e și mai mult — chiar un ajut frătesc la vreme de nevoie pe seama oropsitului nostru țaran.

Acestea, cred eu, trebuie să le aibă înaintea ochilor tot măiestrul de bine și în vederile acestea ar trebui să ne creștem măiestrii noștri.

Incheindu-se apoi timpul uceniciei și peste tot al învățaturii, iată că ai ajuns măiestru în rînd, care poți să trăiești după

vrednicia lucrului tău ori și unde! Și drept aceea mare bine este acesta! Bine, de care nu se pot bucura bieții plugari, cari sînt legați de glie, înlănțuiți pe toată viața lor de petecul acela de moșie, pe care-l muncesc și din care se hrănesc și cari, așa dară, nu se pot ferici airea decît acolo pe moșioara lor; în vreme ce cu meșteșugarul cu totul altcum stă lucrul, căci el, dacă nu-î vine la socoteală într'un loc, se poate duce fain-frumușel airea, căci el și într'alt loc poate trăi după meșteșugul lui. Pe el nimica nu-l ține la un loc, căci averea lui e iscusința lui, măiestria lui, pe care și-o poate duce ori unde-î place.

Ajuns odată măiestru te poți statornici la oraș, unde la început, până vei prinde ceva putere, muncești la altul, firește pentru plată bună și astfel muncind din greu și crușind pe toate părțile vei ajunge nu peste mult în proprietatea unui frumușel capital de bani, cu care apoi îți vei putea porni lucru tu singur de puterea ta, și te vei putea amesteca în întreprinderi din ce în ce tot mai mari și vei putea dobîndi tot mai mult.

Nu fac și mai ales n'ar face rău nici măiestrii aceia, cari îndată după ce și-au însușit măiestria în toată deplinătatea, se așează printre sătenii noștri, căci de lucru au une-orî chiar mai mult decît la oraș.... mai ales dacă le place lucru și va fi om de a se ști înțelege cu lumea. Astfel înainte de toate să le dea Românilor noștri lucru bun și trainic, așa încît acela, căruia i-a lucrat odată, pe viitor să nu-l încunjure, ci dimpotrivă să-l caute cu drag, ori de cîte-orî îi va cere trebuința. Să nu ceară bieților oameni prea mult pentru lucrul ce li-l dă, ci mai virtos să le lucre efitin, căci atunci îl vor cerceta tot mai mulți. Și aceasta spre binele lui va fi! Apoi dacă n'are omul să-î dea banul în mîină, atunci îndată cînd îi și lucră, să aibă nițică răbdare și să-l îngăduie până ce va avea, și atunci negreșit că îi va plăti. Și sînt pe deplin încredințat, că dacă vre-un măiestru va urma în felul acesta și va dovedi atîta bunăvoință și iubire binefăcătoare față de sătenii noștri, va avea atîta de lucru și l'or căuta nu numai oameni din satul unde este așezat dînsul, ci din toată împrejurimea, așa încît nu va putea răzbi cu lucrul; va fi nevoit să-și țină ucenicî și ajutătorî în măiestria sa, ca să poată mulțami așteptările oamenilor; dar în aceeași vreme îi va crește bunăstarea materială văzînd cu ochii, încît după cîțiva ani așa de groaznic se va umplea de bani și așa de tare se va îmbogăți, că nu-și va putea da el însuș seama despre cele ce are! Și apoi să nu se uite încă un lucru, că adecă: cumu-î

Românul nostru omenos și darnic dela fire, nu va lăsa nerăsplătite binefacerile, de cari se va fi împărtășit din partea măiestrilor săi: astfel — fără de a mai socoti zilele mari (ca Crăciunul, Paștile, Roșaliile și altele) când totdeauna se știu plocoanele (darurile) pe seama frunțașilor — nici cu alte prilejuri Românul nostru nu va înceta de a-și arăta bunătatea inimii prin o mulțime de daruri mai mărunțele, ce i le va aduce în schimb din parte-și.

După acestea, eū cred, iubitul meu unchiaș, că Dumniata îmi vezi limpede gîndul, ce mă stăpînește de-o vreme 'ncoace și cetești în mintea mea hotărîrea, ce mi-am luat cu toată țaria: de a mă face un măiestru-cojocar, de care — cum am mai zis-o — n'avem noi Românii din împrejurimea asta, ca astfel oamenii noștri să nu mai fie nevoiți a-și da banul lor străinilor, avînd măiestru de neamul lor. Dumniata vezi, că mie nu-mi mai poate trece de Sasul cela, care a luat dela noi atîta amar de bani la tîrgul cesta din urmă! nu e oare o adevărată rușine pe noi, că noi nu sîntem harnici să ne facem cele trebuincioase și nici chiar să ne îmbrăcăm, fără de străini? mai pomenește-se la orî-care alt neam așa ceva?

Am credința tare, că eū mă voiū putea fericii în chipul acesta și nădăjduesc, că și Dumnezeuū mă va ajuta, în gîndul ce mi-am pus.

Ai noștri, iubite unchiule, n'au nimic în potrivă acuma; dar înainte vreme îmi ziceau, că nici să nu-mi stea în gînd, să mă duc la meșteșug, că mă fac de rîs înaintea lumii; că, vezi dragă Doamne, cum a trăit moșu-mi-o, strămoșu-mi-o și cum trăiește astăzi tata pe moșia ce-o avem, vom putea trăi și noi... la ce dară aș umbla eū pe la meșteșuguri? și încă cu atît mai virtos, că meșteșugarii ăștia se aleg mai totdeauna oameni slabi și bețivi!... — Vezi Dumniata, ce-mi tocaū tot mereū în urechi ai noștri?... Eū dacā am văzut, că ce-î și cum, și că de voiū asculta de ei, n'oiū ajunge bine, am luat-o aspru: le-am zis, că da, că moșu și strămoșu au putut trăi ușor și fericiti numai după plugărit, dar noi nu vom putea trăi, deoarece nouă strănepoșilor nu ni-se vine o parte de moșie așa de bună, cum a avut-o moșu și strămoșu, ci iacă numai cîteva părțile, după cari, zău, astăzi cam cu greu poți trăi. Moșului i-o fost ușor, ziceam eū, căci el ținea toată averea noastră și a unchilor și mătușelor mele în vreme ce astăzi pe aceeași moșie trebuie să trăim un cîrd de frați și de veri. S'a înmulțit lumea (oamenii),

trebuie dară să se înmulțească și mijloacele de traiu. Nu mai putem fi toți plugari.

Apoi ce privește părerea lumii, că adecă, m'aș face de ris îmbrățișînd vre-o meserie, știi ce le-am zis? «Las' să mă fac de ris, ce-mi pasă mie de Nan și Bran, dacă eū voiū putea trăi lume albă? voiū rîde eū de ei, dacă-î voiū vedea așa de proști!»

Pe urmă, ziceam, că bîrfeaū ai noștri pe altă socoteală și anume: că mai toți meșteșugarii se fac oameni slabi și bețivi! — Eū le-am zis, că da, e adevărat că sînt între ei și oameni slabi și bețivi; dar între țăraniî noștri nu sînt? (auleo! da încă cîți!). Și apoi și la meșteșug omul tocmai așa își poate păzi cîntea și omenia, ca la orî-ce altă îndeletnicire omenească, numai să vrea!... Și între meșteșugari se află oameni tot așa de cînstiți și de cum se cade ca și între țărani; numai cît fi-rește ai noștri n'aū de unde cunoaște așa ceva,

Văzînd, în cele din urmă, ai noștri, că n'aū cap de a mă slăbi din hotărîrea mea tare, aū trebuit să-și dea învoirea și să-mi făgăduiască, că mă vor lăsa la meșteșug. Dar vezi Dta, dragă uncheașule, totuși ai noștri sînt așa de nedumeriți și se împacă așa de cu anevoie cu gîndul meū. De aceea te rog cu o căldură, ce n'o pot țilcui în vorbe, să ai bunătate să le scrii la ai noștri o scrisoare, în care să-î lămurești după cuviință asupra acestui lucru, căci vezi Dta, orî-cît m'aș trudi eū, tot nu aș izbuti pe deplin.

Ți-am scris această scrisoare, bine știind că Dta mă poți înțelege și mă poți și ajuta.

S'auzim de bine!

Nepotul.

CHIPURILE NOASTRE.

Regele și Regina României. În anul trecut s'aū implinit patruzeci de ani de domnie vitează și înțeleaptă a regelui Carol, a căruî sănătate și putere să o lungească Dumnezeuî încă mulți ani spre binele fraților noștri.

Cioban cu turma. Acest chip e încă după o măiastră zugrăvire a lui N. Grigorescu.

ȘTIRI.

Tuturor membrilor «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român» le aducem la cunoștință, că revista populară «Țara noastră» numai abonându-se o pot primi; ea nu înlocuește foaia de până acum a Asociațiunii: «Transilvania», din care vor primi și mai departe partea cu numele «Analele».

Banca, institutul de credit din Zlatna, „Zlăgneana” pricepând însemnătatea cea mare ce o au meseriașii români, pentru întărirea și ridicarea neamului nostru, plătind suma de 50 cor. s'a înscris între membrii pe viață ai „Reuniunii meseriașilor români din Sibiu”. Chemarea acestei reuniuni este, ca tuturor ținuturilor locuite de români să le dea meseriași buni și destoinici și mai pe sus de toate „meseriași români”. Toți aceia, cari pricepînd glasul nostru și munca noastră spre a neamului înaintare, ne sprijinesc prin hotărîrea luată a-și da copiii la meserii, se pot adresa după deslușiri la această reuniune.

Cele mai primejdioase și azi cele mai răspindite boale sînt oftica și scrofuloza, boale de cari azi se prăpădesc mulți, foarte mulți. În toate părțile se lucră pentru împedecarea lățirii acestor boale. Se ridică anume spitale, atît din partea statelor cit și din partea singuraticilor oameni — cari cu drept cuvînt se pot socoti între cei mai mari binefăcători, căci din prisosul lor dau în chipul acesta ajutor celora, cari au mai mare lipsă.

Între acești mari binefăcători înșirăm azi și pe dl Grigorie Alexandrescu, care în București a ridicat un astfel de spital pentru oprirea lățirii boalelor acestora primejdioase.

La sfatul unui demn preot, locuitorii unei comune întregi, s'au legat, prin legămînt a nu mai trece pragul crîșmei, a nu mai gusta beutura otrăvitoare. Aceasta e o pildă vrednică de urmat din partea tuturor, cari țin de cea mai înaltă chemare, a lor, bună starea și luminarea poporului. Cu puterea cuvîntului înțelept, rostit din inimă curată, poți urzi, poți mișca și inimile cele mai impietrite spre fapte bune, dacă de popor te leagă dragostea adevărată.

Răspuns.

Pe toți cari au binevoit a ne trimite scrieri pentru publicare îi rugăm a avea răbdare: se vor publica în numerii viitori, — din cauza îngrămădirei de material.